

Identiteitsbeleid

Achtergrondinformatie en kaders omtrent de identiteit
in de dagelijkse praktijk

Yunus Emre
Islamitische basisscholen

“Degene die een pad volgt om kennis op te doen, Allah zal het pad naar het Paradijs voor hem vergemakkelijken.”

(al-Boekhaarie)

Voorwoord

De Islamitische identiteit verleent het Islamitische onderwijs als erkende denominatie het bestaansrecht, omdat ze - uitgaand van de Koran en Soenna - respons probeert te geven aan de opvoedingsidealen van de ouders die hun kind op het Islamitische onderwijs plaatsen. Binnen dit referentiekader wenst ISNO Yunus Emre Den Haag, als instelling voor Islamitisch onderwijs, zich te profileren door in te zoomen op wat haar in de onderwijsmarkt karakteriseert en daarmee haar eigen identiteit scherper te maken teneinde zowel het personeel als de doelgroep van de nodige helderheid over haar identiteit te voorzien.

Door middel van een enquête onder het personeel van de school heeft de kenniskring 'Identiteit' geprobeerd een verkenningstocht te maken naar de behoeftes in verband met de Islamitische identiteit van de school. De uitslag van deze enquête heeft ertoe geleid dat bij verdere beleidsvorming op het vlak van de identiteit de nadruk moet worden gelegd op o.a. de basisideeën en informatiebronnen van de Islam en ook op de zaken, die expliciet of impliciet te maken hebben met de identiteit, waar personeelsleden tegenaan lopen binnen de dagelijkse schoolpraktijk.

De uitgevoerde enquête heeft ook beoogd profijt te halen uit de culturele pluriformiteit van het schoolteam, door relevante ideeën en praktische suggesties van het personeel te verzamelen over hoe de zichtbaarheid van de schoolidentiteit beter gerealiseerd kan worden. Daarnaast heeft de kenniskring een literatuuronderzoek uitgevoerd, waarbij zij relevante informatie vanuit originele bronnen verzameld en vertaald heeft naar het Nederlands. Tevens heeft de kenniskring naar identiteit-rijke activiteiten gespeurd, die op school gaande zijn of aan de gang zijn geweest.

Dit document is de opbrengst van al deze inspanningen. Het document heeft tot doel voor een ieder binnen de school informatief te zijn of ten minste een opfrisser te zijn van reeds bekende aanwezige kennis. Het document rust het personeel uit met de nodige informatie over de identiteit van de school en biedt het schoolteam handvatten om in het dagelijkse schoolleven succesvoller te gaan opereren vanuit de identiteit van de organisatie. Het is uiteraard ook dienstbaar voor nieuwe personeelsleden en de stagiair(e)s.

Tenslotte dient een ieder er bewust van te zijn dat ondanks de authenticiteit van de heilige teksten (Koran en de echte Soenna) van de Islam er meningsverschillen zijn tussen de moslims over de interpretatie van de openbaringsteksten. Het is van groot belang te beseffen dat er meningsverschillen bestaan en dat wij deze niet mogen afkeuren. Dit betekent dat een ieder te allen tijde de mening van een ander dient te respecteren en begrip toont voor een andere mening.

Kenniskring Identiteit
Versie 2023

Inhoud

Voorwoord	3
1. Identiteit van de ISNO Yunus Emre in theorie	6
1.1 Het bestaan gezien vanuit een causaal verband.....	6
1.2 Twee werelden	6
1.3 Het menselijke bestaan	6
1.4 De voorbeschikking en de vrije wil.....	6
1.5 Deze wereld en het hiernamaals.....	7
1.6 De functie van de mens.....	7
1.6.1 De Goddelijke leiding naar de mens	7
1.6.2 Het directe verband met de Schepper.....	7
1.6.3 De bronnen van Islamitische kennis	7
1.6.4 Islam en ethiek	8
1.6.5 Islam, verstand en wetenschap.....	8
1.6.6 Islam en de vrouw	8
1.6.7 Islam en dialoog	9
1.6.8 Islam en andersdenkenden	9
1.6.9 Islam en milieu	9
1.6.10 Islam als levenswijze	9
2. Identiteit van ISNO Yunus Emre in de praktijk.....	11
2.1 Het onderwijs	11
2.1.1 De godsdienstles	11
2.1.2 Kaders reguliere lessen	11
2.1.3 Kaders bewegingsonderwijs.....	11
2.1.4 Kaders zwemonderwijs	12
2.1.5 Kaders muzikale vorming	12
2.1.6 Kaders beeldende vorming	12
2.1.7 Kaders voorlichting over puberteit	12
2.1.8 Multimedia	13
2.1.9 Schoolkamp	13
2.2 Het gebed	14
2.3 Islamitische etiquette.....	14

2.3.1 Gebruik van smeekbedes	14
2.3.2 Eten en drinken	14
2.3.3 Toiletbezoek en hygiëne	15
2.4. Islamitische kalender.....	15
2.4.1 Islamitische jaartelling.....	15
2.4.2 Vastenmaand Ramadan	15
2.4.3 Hadj	15
2.4.4 Islamitische feest- en gedenkdagen.....	15
2.4.5 Overige feesten	16
2.5. Pedagogisch handelen	16
2.5.1 Pedagogisch doel.....	16
2.5.2 Uitgangspunten voor pedagogisch en didactisch handelen	16
2.5.3 Ontwikkeling van de islamitische identiteit	16
2.5.4 Burgerschapsvorming.....	16
2.6 Leerlingen en ouders.....	17
2.6.1 Aannamebeleid leerlingen	17
2.6.2 Kledingregels voor de leerlingen.....	17
2.6.3 Ouders	17
2.7 Personeel.....	17
2.8 Organisatiestructuur	18
2.9 Aankleding schoolgebouw	18
2.10 ICT en faciliteiten.....	19
Nawoord.....	19

1. Identiteit van de ISNO Yunus Emre in theorie

1.1 Het bestaan gezien vanuit een causaal verband

De Islam verklaart het bestaan vanuit het dualisme Allah-wereld, waarbij Allah als volmaakte Schepper gekenmerkt wordt en de wereld als onvolmaakte en behoeftige schepping.

- Allah is enig en uniek. Hieruit vloeit voort dat de wereld noodzakelijkerwijs pluriform is.
- Allah is de bron van alle gunsten en Hij is de herkomst van de echte schoonheid.
- De hele wereld is in een constante staat van aanbidding, behalve de schepsels die voorzien zijn van een vrije wil; namelijk de mensen en de geesten (djinn). Die maken bewust bepaalde keuzes.

1.2 Twee werelden

Uitgaand van de kenmerken van het bestaan onderscheidt de Islam twee soorten werelden, namelijk de materiële en de immateriële:

- De eerste wereld is waarneembaar en voorstelbaar. Dat is bijvoorbeeld het bestaan van de natuur en het fysieke bestaan van de mens.
- De tweede wereld is niet waarneembaar en ook niet voorstelbaar, maar het verstand kan het bestaan ervan bewijzen en het effect van dat bestaan inzien. Dit is bijvoorbeeld het Goddelijke bestaan, het bestaan van de engelen, de geesten en het immateriële bestanddeel van de mens (de ziel).

1.3 Het menselijke bestaan

- De mens maakt onderdeel uit van de wereld en heeft twee componenten, namelijk het lichaam (materieel deel) en de ziel (immaterieel deel).
- Het beginpunt van het menselijke bestaan was het scheppen van de eerste mens, Adam. In tegenstelling tot wat vanuit de evolutieleer wordt beweerd, is de mens op een unieke en verheven manier (in eerste natuurlijke aanleg) als mens geschapen.
- Ter voorbereiding op de komst van de eerste mens heeft Allah de wereld voor hem geschapen en ten dienste van hem gesteld.
- Islam beschouwt de mens als een - in oorsprong - eerzaam wezen, die ten opzichte van alle andere schepsels bevoorrecht is door:
  - het hebben van een bijzonder gestel;
  - het uitgerust zijn met een verstandelijk vermogen;
  - het toekennen van de hoogste status;
  - het bekleden van een bijzondere functie.

1.4 De voorbeschikking en de vrije wil

- Alles wat in deze wereld gebeurt, vindt plaats conform de natuurwetten van Allah en met de wil van Allah en bij beschikking van Hem.
- Gezien er geen doelloosheid in het handelen van Allah is, ligt er altijd een wijsheid achter wat er in deze wereld gebeurt.
- Voor de voorbeschikte zaken is de mens niet verantwoordelijk en wordt de mens niet bestraft, maar wel beloond als hij dankbaar en/of geduldig is. Dat zijn zaken zoals het geslacht, de huidskleur en de herkomst.

- De mens is wel verantwoordelijk voor zaken, waar hij met vrije wil voor gekozen heeft.
- De aansprakelijkheid begint vanaf het moment dat men puber wordt en als men over voldoende verstandelijke vermogens beschikt.

1.5 Deze wereld en het hiernamaals

- Volgens de Islam heeft het leven twee fasen, namelijk deze wereld, het tegenwoordige leven, en het hiernamaals, het volgende leven.
- De mens is geschapen om voorgoed te bestaan en de dood is alleen maar een overgang van deze wereld naar het hiernamaals.
- Het leven in deze wereld is een beproeving voor de mens en in het hiernamaals wordt de mens of met het paradijs beloond of met de hel bestraft.

1.6 De functie van de mens

- Volgens de Islam is de functie van de mens in deze wereld het aanbidden van de Schepper en het verantwoord benutten van de aarde.
- De aanbedding van de Schepper kent twee vormen: de expliciete aanbedding door onder andere het verrichten van datgene dat tot de pijlers van de Islam behoort en de impliciete aanbedding door het bewust hebben van een goede intentie bij het beoefenen van de rest van de levensactiviteiten.
- Bij het aanbidden van zijn Schepper dient de mens zich aan de opgelegde aanwijzingen te houden. Bij het exploiteren van de aarde is de mens creatief en heeft de mogelijkheid om zijn talenten te gebruiken.

1.6.1 De Goddelijke leiding naar de mens

- Om zijn functie in deze wereld te vervullen heeft de Schepper zijn goddelijke leiding naar de mens met profeten meegestuurd.
- De profeten waren allemaal slimme, oprechte, betrouwbare en onfeilbare mensen die een openbaring hebben ontvangen en sommigen van hen hebben heilige boeken gekregen.
- De allerlaatste profeet was Mohammed (vrede zij met hem) en het allerlaatste boek was de Koran. Mohammed (vrede zij met hem) is gestuurd voor alle mensen te allen tijde tot het einde van deze wereld. De Koran is authentiek en dit blijft zo tot het einde van deze wereld.

1.6.2 Het directe verband met de Schepper

- De Islam kent geen priesterlijke klasse en de moslimgemeenschap kent geen geestelijken. Elke moslim kan zich in de Islamitische wetenschappen verdiepen, zo wordt hij of zij een Islamgeleerde.
- In de Islam is er geen schuldbekentenis bij een imam en geen bemiddeling tussen de mens en zijn Schepper.
- De Islam kent geen congregatie en er zijn onder de moslims geen 'monniken' of 'nonnen'.
- De moslim kan te allen tijde zich innerlijk verschonen door direct te communiceren met de Schepper door hem te gedenken en hem veelvuldig te aanbidden.

1.6.3 De bronnen van Islamitische kennis

- De belangrijkste kennisbron voor de Islam is de Koran. Hij vormt de goddelijke leiding aan de mens.
- Hierna komt de profetische verklaring van de Koran: de Soenna (de authentieke uitspraken, de handelingen en goedkeuringen van de profeet vrede zij met hem).

- Deze twee bronnen voorzien de mens van kennis over het immateriële bestaan en ook van de algemene kaders voor het regelen van zijn leven in deze wereld.

1.6.4 Islam en ethiek

- De Islam schenkt veel aandacht aan ethiek, legt een link tussen de morele waarden en alle levensactiviteiten en ziet er op toe dat het doel een middel niet mag heiligen.
- Voorbeelden van belangrijke waarden in de Islam zijn: barmhartigheid, oprechtheid, betrouwbaarheid, geduld, nederigheid, zelfbeheersing, zelfrespect, moed, liefdadigheid, vrijgevigheid, gelijkheid en deugdzaamheid. Deze waarden komen in grote lijnen overeen met de drie kernwaarden die in de Nederlandse samenleving centraal staan: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. De Islam spoort de mensheid aan om elkaar gelijk te behandelen en begrip en respect te tonen voor elkaar ondanks de onderlinge verschillen. Allen dragen een verantwoordelijkheid om te allen tijde rekening te houden met elkaar en goed voor elkaar te zijn.
- Het naleven van deze waarden staat bij de Islam hoog in het vaandel. De Islam beschouwt het tegengestelde van deze waarden als ondeugden en keurt die uiteraard zeer af.
- Een van de belangrijkste waarden van de Islam is de barmhartigheid. Twee van de negenennegentig schone namen van Allah zijn de barmhartige en de genadevolle. De Koran vermeldt dat Mohammed (vrede zij met hem) is gestuurd als genade voor de werelden. De barmhartigheid is vereist in de omgang met alle mensen in alle omstandigheden. Ook in de omgang met dieren is genade gevraagd.
- Tevens keurt de Islam het verbale en fysieke geweld af en beschouwt agressiviteit en wreedheid van een persoon als een soort straf van Allah voor hem. Dit allemaal is de reden waarvoor de Islam de mishandelingen van en de aanslagen op onschuldige mensen verbiedt en extremisme en terreur ten zeerste afkeurt.

1.6.5 Islam, verstand en wetenschap

- Door middel van zijn verstandelijke vermogen is de mens in staat om de buitenwereld cognitief te verplaatsen naar zijn binnenwereld. Vandaar dat hij zijn hoogste status en zijn bijzondere functie in deze wereld verdient heeft.
- Het denken is een Islamitische verplichting en heeft prioriteit zelfs op de specifieke aanbeddingvormen.
- De Islam bevestigt de intellectuele vrijheid en bevordert het vormen en ontwikkelen van een wetenschappelijke mentaliteit.
- De Islam keurt de intellectuele stagnatie, de acceptatie van stellingen zonder doorslaggevende argumenten, het blindelings volgen van anderen af en wijst het oordelen op basis van vermoedens in zaken waarvoor stelligheid vereist is af.

1.6.6 Islam en de vrouw

- De Islam ziet de man en de vrouw als keerzijden van dezelfde medaille en bevestigt de principiële gelijkheid tussen beide seksen in waardigheid en verantwoordelijkheid.
- De Islam bevestigt het principiële evenwicht tussen rechten en plichten van de man en de vrouw tegenover elkaar voor wat hun functie in het gezin en de maatschappij betreft. Man en vrouw zijn complementair aan elkaar en vullen daarmee elkaar aan.
- De allerbelangrijkste taak van de vrouw is de gezinszorg. Hierna komt haar participatie in het maatschappelijke leven. Hiervoor zijn er wel voor beide seksen eisen gesteld om in veilige en serieuze sfeer te kunnen functioneren. Dit zijn onder andere het bedekken van het lichaam conform bepaalde voorschriften.

1.6.7 Islam en dialoog

- De Islam waardeert samenspraak en stimuleert het uitvoeren van een constructieve dialoog. Dat is een dialoog, die tot samenwerking leidt tussen mensen in een sfeer van genegenheid en objectiviteit. Dat is de dialoog, die bedoeld is om samen met wederzijds respect naar de waarheid te zoeken en waarbij niet op de verschillen maar op de overeenkomsten gefocust wordt om de kloof tussen mensen kleiner te maken en de spleet tussen hen te overbruggen.
- Bij het uitvoeren van deze dialoog nodigt de Islam de moslim uit tot het volgen van de beste dialoogmethoden en tot het hanteren van de meest beschaafde dialoogstijlen.
- In de Koran komt men verschillende voorbeelden van dialoog tegen. Soms is er spraken van een dialoog tussen de profeten en hun volkeren en soms tussen Allah en zijn schepsels: de engelen, de profeten en zelfs de grootste duivel, Iblies.

1.6.8 Islam en andersdenkenden

- Als voortvloeisel van de noodzakelijke pluriformiteit in deze wereld erkent de Islam de verschillen tussen de mensen, volkeren en culturen.
- Tegelijkertijd verankert de Islam de gelijkheid en de broederschap tussen alle mensen, gezien zij nakomelingen zijn van dezelfde voorouders: Adam en Eva.
- Tevens bevordert de Islam de kennismaking tussen de volkeren, de dialoog tussen de beschavingen en het vreedzaam samenleven en de interactie tussen culturen.

1.6.9 Islam en milieu

- De Islam zet aan tot de zorg voor het milieu en de milieudefensie, stimuleert het ontginnen, beplanten en bebossen van de aarde en waardeert de instandhouding van het ecologische evenwicht en de bescherming van allerlei natuurlijke hulpbronnen.
- De Islam keurt de milieuvervuiling ten zeerste af en verbiedt verspilling en uitputting van natuurlijke hulpbronnen.

1.6.10 Islam als levenswijze

- De Islam is een integrale en evenwichtige levenswijze. Hij dekt alle levensactiviteiten volgens een middenweg waarbij het zorgvuldig handelen voorop gaat en het exces voorkomen wordt en verwaarlozing wordt tegengegaan.
- Deze levenswijze wordt gekarakteriseerd met het beoefenen van levensactiviteiten zowel in het licht van de goddelijke openbaring als in het licht van het menselijke verstand.
- Het is het leven volgens een manier die op een positieve wijze voor evenwicht zorgt tussen leer en praktijk, tussen geest en lichaam, tussen verstand en hart.
- Het is een levenswijze die balans houdt tussen het individu en de maatschappij, tussen de rechten en de plichten, tussen deze wereld en het hiernamaals.
- Het is een levenswijze die de middenweg voorstelt tussen degene die bijna alles verbiedt, alsof er niets van het leven is toegestaan en degene die bijna alles toestaat, alsof er niets van het leven verboden is.
- Het is de middenweg tussen de idealisten, die de realiteit negeren en de realisten die de waarden nalaten. Het is de middenweg tussen de conservatieven, die zich aan middelen blijven vasthouden waardoor hogere doelstellingen van de Islam niet nagestreefd kunnen worden, en de progressieven die zelfs de basiswaarden overschrijden.
- Het is een levenswijze die een link legt tussen het geestelijke en het wereldlijke leven, tussen de religieuze en de humanistische waarden, tussen het geloof en de wetenschap.
- Het is een levenswijze die het evenwicht verwezenlijkt tussen de materiële creativiteit en de ethische waardigheid.

2. Identiteit van ISNO Yunus Emre in de praktijk

Algemene regels:

- De afspraken omtrent het waarborgen van de Islamitische identiteit op ISNO Yunus Emre dienen door het gehele personeel te worden nageleefd.
- Bij twijfelgevallen of onduidelijkheid wordt de Kenniskring Identiteit geraadpleegd.
- De voorschool, gastdocenten, stagiaires en externe hulpverleners worden op de hoogte gebracht over de regels.

2.1 Het onderwijs

2.1.1 De godsdienstles

- Alle leerlingen nemen vanaf groep 3 deel aan de godsdienstlessen.
- De lessen worden in het Nederlands verzorgd door een vakleerkracht godsdienst Islam.
- Aan de groepen 3 en 4 worden de lessen een halfuur per week aangeboden. Voor de hogere groepen betreft dit een lestijd van driekwartier per week.
- Tijdens de godsdienstles wordt de leerling de kans geboden om inzicht te krijgen in de Islamitische geloofsleer, geloofspraktijk, zedenleer en geschiedenis.
- Binnen verscheidene thema's van de godsdienstles wordt ruimschoots aandacht geschonken aan goed gedrag, actief burgerschap en sociale participatie.

2.1.2 Kaders reguliere lessen

- Alle reguliere lessen worden gegeven vanuit het volgende principe: alles staat in relatie tot de Schepper en de mens is dienstbaar aan de Schepper.
- Wij gaan uit van het principe dat het beginpunt van het menselijk bestaan, het scheppen van de eerste mens, Adam, was.
- Tijdens de lessen van de groepsleerkracht dient er aandacht te zijn voor de islamitische waarden en worden deze lessen waar nodig aangepast conform de identiteit.
- Over de evolutietheorie worden onze kinderen geïnformeerd teneinde een gezonde relatie te ontwikkelen met hun omgeving.
- De leerkracht houdt tijdens het behandelen van de onderwerpen *liefde* en *verliefdheid* de islamitische normen zoals kuisheid en gepaste schaamte centraal.
- Sprookjes waarin fantasiefiguren voorkomen, mogen worden aangeboden. Hierbij wordt het begrip fantasie ook uitgelegd.
- Het islamitische standpunt ten aanzien van tovenarij en de onzichtbare wereld wordt door de godsdienstdocent tijdens de godsdienstlessen behandeld.
- ISNO Yunus Emre heeft een begin gemaakt met een plan rondom de aanleg van schooltuintjes waar kinderen milieubewust groenten kunnen verbouwen.

2.1.3 Kaders bewegingsonderwijs

- Vanaf groep 6 krijgen jongens en meisjes gescheiden gymlessen.
- Bij voorkeur gymmen de jongens onder leiding van een mannelijke leerkracht en de meisjes onder leiding van een vrouwelijke leerkracht.
- In urgente of pedagogisch noodzakelijke situaties kan de begeleiding (van een ander geslacht) de kleedkamers betreden. Bij voorkeur is dit een vrouwelijke begeleider.

- Meisjes krijgen de mogelijkheid om met een hoofddoek, die vastgezet kan worden zonder spelden, te gymmen.
- Indien het niet mogelijk is om de gymles gescheiden te geven voor jongens en meisjes, mogen de meisjes een lang shirt en een sportbroek dragen.
- Dansen op populaire muziek en het imiteren van zangers en popsterren wordt vermeden.

2.1.4 Kaders zwemonderwijs

- Er wordt zwemles gegeven aan de groepen 4 en 5.
- Ouders worden aangespoord om hun kinderen zo vroeg mogelijk op zwemles te zetten, zodat de kinderen in groep 4 hun diploma al hebben of zullen halen.
- Bij urgente of pedagogisch noodzakelijke situaties kan de begeleiding (van een ander geslacht) de kleedkamers betreden. Bij voorkeur is dit een vrouwelijke begeleider.
- Tijdens de zwemlessen dragen de jongens bij voorkeur een zwembroek (van de navel tot aan de knie) en de meisjes een badpak met een wielrennerbroekje. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht.

2.1.5 Kaders muzikale vorming

- Alle liederen die op school beluisterd worden dienen een religieuze en/of pedagogisch-didactische waarde te hebben conform de Islamitische waarden en normen.
- Er wordt aandacht besteed aan de stemontwikkeling door onder andere het aanleren van liedjes.
- Tijdens de reguliere lessen wordt geluidsmateriaal waarop muziekinstrumenten hoorbaar zijn, zoveel mogelijk vermeden. Als dit voor het behalen van de leerdoelen noodzakelijk is, is het gebruik van aanvullend geluidsmateriaal toegestaan.
- De leerkracht besteedt aandacht aan het feit dat zangers en zangeressen in de islam geen rolmodellen voor de leerlingen zijn.
- De musical van groep 8 dient een islamitisch karakter te hebben.
- Kinderen uit de groepen 5 t/m 8, die graag zingen en over enige muzikaliteit beschikken, kunnen zich, met toestemming van ouders, aanmelden voor de jaarlijkse schoolkoorauditie.

2.1.6 Kaders beeldende vorming

- Alle materialen die gebruikt worden binnen het vak beeldende vorming dienen halal van oorsprong te zijn.
- Van mensen en dieren mogen uitsluitend 2-dimensionale beelden worden gemaakt. Van al het overige mogen 3-dimensionale beelden worden gemaakt.
- Afbeeldingen van levende wezens die aan de muur worden gehangen moeten een functioneel, dan wel educatief doel hebben.

2.1.7 Kaders voorlichting over puberteit

- Op ISNO Yunus Emre wordt jaarlijks een voorlichting over de puberteit, vanuit islamitisch perspectief, verzorgd aan de leerlingen van de groepen 6 t/m 8.
- Tijdens deze voorlichting wordt aandacht besteed aan zowel het religieuze als het sociale aspect.
- De voorlichting wordt gescheiden gegeven.
- De meisjes krijgen de voorlichting van een vrouwelijke moslimleerkracht en de jongens van een mannelijke godsdienstleerkracht.

2.1.8 Multimedia

- De leerkracht is verantwoordelijk voor het kiezen van beeldmateriaal dat past bij de leeftijd van de kinderen en de islamitische grondslag van de school.
- De leerkracht bekijkt de algemene kijkwijzer van het beeldmateriaal kritisch.
- Posters, folders, tijdschriften, films en andere materialen zijn toegestaan, mits de normen en waarden van de school worden gewaarborgd.
- Bij twijfel over de geschiktheid van het beeldmateriaal, kan de werkgroep worden benaderd. Hierbij dient de leerkracht gespecificeerd aan te geven waar de twijfels over gaan.

2.1.9 Schoolkamp

- Het schoolkamp is een onlosmakelijk onderdeel van het leerprogramma van de school en wordt jaarlijks georganiseerd voor de leerlingen van de groepen 7.
- Tijdens het schoolkamp zijn de Islamitische waarden en normen gewaarborgd. Hierbij valt o.a. te denken aan: halal eten, gescheiden slaap- en wasgelegenheid, gebed op tijd, begeleiding door zowel juffen als meesters, enz.
- De leerlingen worden in groepjes verdeeld. De meisjesgroepen hebben vrouwelijke begeleiding en de jongensgroepen bij voorkeur mannelijke begeleiding.
- De groepen worden genoemd naar bekende Islamitische geleerden, helden of wetenschappers uit de geschiedenis.

2.2 Het gebed

- Op ISNO Yunus Emre heeft het gebed een belangrijke positie binnen de schoolactiviteiten.
- Om de leerlingen, ouders en het personeel de mogelijkheid te bieden het vrijdaggebed in de moskee bij te wonen, worden de lesactiviteiten op ISNO Yunus Emre op de vrijdag om 12.00 uur beëindigd.
- Op school wordt het gebed vanaf groep 3 tijdens de godsdienstlessen aangeleerd aan de kinderen.
- Vanaf groep 4 verrichten de kinderen het voormiddaggebed (dohr/öğle) gezamenlijk aan de hand van een rooster.
- Vanaf groep 6 wordt het gebed door een volwassen imam geleid.
- Om het gebed ordelijk te laten verlopen houden de kinderen zich aan de regels van het gebedscontract.
- De leerkrachten houden de tijd voor het gebed goed in de gaten.
- De leerkrachten melden zich tijdig af, indien zij niet aanwezig kunnen zijn tijdens het gebed vanwege uitzonderlijke aangelegenheden.
- De jongens doen beurtelings de grote en kleine oproep tot het gebed.
- Zowel de meisjes als de jongens dienen zich te houden aan de kledingvoorschriften tijdens het gebed.
- Meisjes die zijn vrijgesteld van het gebed in verband met menstruatie dienen dit aan een begeleidende juffrouw door te geven.
- Tijdens het gezamenlijk gebed houden de groepsleerkrachten toezicht.
- De wassing vindt plaats op de daartoe bestemde tijden en plaatsen.
- Kinderen die het gebed verstoren worden door de leerkracht uit het gebed gehaald en verrichten dit gebed individueel.
- Niet-moslimkinderen hebben de keuzevrijheid bij deelname aan het gebed.

2.3 Islamitische etiquette

2.3.1 Gebruik van smeekbedes

- Personeels- en locatievergaderingen, informatieavonden en schoolfeesten worden voorafgegaan door de recitatie van een aantal verzen uit de Heilige Koran.
- De schooldag wordt geopend door het reciteren van de openingssmeekbede en afgesloten met het reciteren van de afsluitingssmeekbede.
- Op school en in elektronische berichten dient men elkaar te groeten met de Islamitische begroeting 'Assalaamoe alaikoem' en terug te groeten met 'Wa alaikoem assalaam'. Tevens dient het bericht te worden afgesloten met 'Wa'assalaam'.

2.3.2 Eten en drinken

- Het uitgangspunt van ISNO Yunus Emre is dat er halal eten wordt genuttigd. Uitzonderingen met betrekking tot het personeel daargelaten.
- ISNO Yunus Emre spoort de leerlingen aan om gezond te eten.
- Voor het eten wassen de leerlingen de handen en zeggen de smeekbede op.
- De leerling eet en drinkt met de rechterhand.
- De leerlingen eten in de pauzetijden altijd zittend.
- Er wordt met respect omgegaan met het eten en drinken. Zo wordt eten nooit weggegooid, maar met de burens gedeeld of meegenomen naar huis.
- Na het eten zeggen de leerlingen de smeekbede.

2.3.3 Toiletbezoek en hygiëne

- De leerlingen laten de toiletten schoon achter.
- De jongens plassen zittend.
- Kinderen hebben de mogelijkheid om istindja (spoelen van de onderkant) te doen.
- Leerlingen komen schoon en verzorgd naar school. Hieronder wordt schone kleding, gepoetste tanden, gekamde haren en geknipte nagels verstaan.
- Leerlingen zeggen de smeebedes voor het in- en uitgaan van het toilet.

2.4. Islamitische kalender

2.4.1 Islamitische jaartelling

- Op school wordt naast de gangbare westerse kalender ook aandacht geschonken aan de Islamitische kalender.

2.4.2 Vastenmaand Ramadan

- Tijdens deze maand staat het thema Ramadan centraal.
- De maand wordt verwelkomd met het openingsfeest 'welkom Ramadan'.
- Jaarlijks wordt een iftaar georganiseerd voor de leerlingen van zowel de onder- als de bovenbouw.
- De school stimuleert het vasten op een passende manier behorend bij de leeftijd.
- De ouders zijn verantwoordelijk voor het vasten van de kinderen en dit moet worden gecommuniceerd met de leerkracht.
- In de vastenmaand Ramadan worden inzamelingsacties georganiseerd met als doel het leren van aalmoezen geven.

2.4.3 Hady

- Gedurende de hadj-periode wordt er een mini-hady georganiseerd.
- Gedurende deze periode wordt de school aangekleed binnen dit thema.

2.4.4 Islamitische feest- en gedenkdagen

- Inherent aan de identiteit van onze school is het vieren van de islamitische feestdagen, Idoel Fitr en Idoel Adha.
- Alle leerlingen nemen deel aan de Islamitische feesten.
- De leerlingen hebben schoolvrij op deze Islamitische feestdagen.
- Deze feesten worden uitgebreid op school gevierd in de week hierop.
- De voorbereidingen hiervoor worden getroffen door het team en de leerlingen en worden gecoördineerd door de feestcommissie. Het leveren van een bijdrage hieraan, door de leden van de ouderraden, wordt gestimuleerd.
- Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de volgende gedenkdagen:
  - Het Islamitische nieuwjaar (1 Moeharram),
  - Asjoera (10 Moeharram, de uittocht van de profeet Moesa a.s. uit Egypte),
  - Mawlid (12 Rabie` oel Awwal, de geboortedag van de profeet Mohammed),
  - Al Isra wa-I miraadj (27 Radjab, de hemelreis van de profeet Mohammed),

2.4.5 Overige feesten

- Over niet-islamitische feesten worden onze kinderen geïnformeerd teneinde een gezonde relatie te ontwikkelen met hun omgeving.
- Op ISNO Yunus Emre worden verjaardagen niet gevierd.

2.5. Pedagogisch handelen

2.5.1 Pedagogisch doel

Het pedagogisch doel van ISNO Yunus Emre is meervoudig:

- Zij wil een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een sterke islamitische identiteit bij de kinderen.
- Zij wil vanuit deze basis een bijdrage leveren aan de opvoeding tot volwassenheid.
- Zij wil kinderen vanuit deze basis de benodigde kennis bijbrengen en voorbereiden op een constructieve bijdrage en volwaardige deelname aan de Nederlandse samenleving.

2.5.2 Uitgangspunten voor pedagogisch en didactisch handelen

De volgende islamitische gedragingen dragen bij aan het bereiken van het pedagogisch doel:

- Het hebben van een positieve grondhouding door de leerkracht;
- Het hebben van hoge verwachtingen van het kind;
- Het vertonen van voorbeeldgedrag;
- Het laten inslijpen van gewoonten;
- Het sensitief zijn voor de behoeften en gevoelens van het kind;
- Oog hebben voor de (culturele) verschillen tussen de kinderen;
- Kinderen aanleren om met respect voor onderlinge verschillen met elkaar om te gaan;
- Kinderen de gelegenheid bieden om met en van elkaar te leren;
- Het gelijkwaardig behandelen van alle kinderen;
- Het scheppen van een klimaat waarin kinderen rust en veiligheid ervaren;
- Het op de hoogte brengen van de kinderen met betrekking tot de consequenties bij het overtreden van regels;
- Het consequent optreden bij overtreding van de regels;
- Het competent zijn in het genuanceerd overbrengen van gevoelige zaken.

2.5.3 Ontwikkeling van de islamitische identiteit

- In aansluiting op de opvoeding die de kinderen thuis krijgen, levert de school ook een bijdrage aan de ontwikkeling van de identiteit van de kinderen.

2.5.4 Burgerschapsvorming

- De kinderen krijgen de kennis en vaardigheden aangereikt die zij nodig hebben om, met behoud van identiteit, deel te nemen aan het niet-islamitisch secundair onderwijs.
- De kinderen worden bewust gemaakt van de rol van de media, met betrekking tot de beeldvorming over islam en moslims, en leren hier passend mee om te gaan.
- ISNO Yunus Emre gaat bij het verzorgen van onderwijs uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen.
- Het is van belang dat de kinderen ook respect leren hebben voor mensen met een andere geloofsovertuiging of leefwijze.
- De school maakt de kinderen bewust van het feit dat iedereen recht heeft op respect en een goede behandeling.

- De school ziet het als haar taak om voorlichtingen te verzorgen over maatschappelijke zaken aan de ouders en de leerkrachten.

2.6 Leerlingen en ouders

2.6.1 Aannamebeleid leerlingen

- De doelgroep van ISNO Yunus Emre is het moslimkind. Echter, ook niet-moslimkinderen zijn van harte welkom.
- Ouders die hun kinderen inschrijven op onze school geven hiermee toestemming aan de school om hun kinderen conform de Islamitische identiteit te vormen.

2.6.2 Kledingregels voor de leerlingen

- Wijdvallende kleding voor zowel jongens als meisjes.
- Geen doorzichtige kleding.
- Het lichaam vrijhouden van make-up.
- Broeken dienen gedragen te worden op de juiste (heup)hoogte.
- Kleding dient in nette, goede en alles bedekkende staat te zijn.
- Kleding en rugzakken dienen vrij te zijn van aanstootgevende teksten, tekeningen of afbeeldingen.
- Petjes en capuchons op het hoofd zijn verboden.
- Vanaf groep 4:
  - Wordt in verband met het gezamenlijk verrichten van het middaggebed gelet op de kleding van zowel jongens als meisjes.
  - Worden de meisjes gestimuleerd om op correcte wijze een hoofddoek te dragen.
- Vanaf groep 5:
  - Dienen de leerlingen bovenkleding te dragen die minimaal tot de elleboog reikt.
  - Dienen de jongens een broek te dragen met een minimale lengte vanaf de knie.
  - Dienen de meisjes een lange broek/rok te dragen.
  - Is het dragen van een hoofddoek voor meisjes aanbevolen, maar niet verplicht.

2.6.3 Ouders

- Zaken aangaande de identiteit worden uitsluitend vanuit de directie richting de ouders gecommuniceerd.
- Van ouders wordt verwacht dat zij bijdragen aan het bewaken van de identiteit van de school. Deze bijdrage vindt uitsluitend plaats middels communicatie met de locatieleider.
- Speelgoed en ander materiaal dat kinderen van huis meenemen dient in overeenstemming te zijn met de identiteit.
- Van ouders wordt verwacht dat zij respect hebben voor de Islamitische kledingvoorschriften en dat zij bij het betreden van het schoolterrein deze kledingvoorschriften in acht nemen.

2.7 Personeel

- De leerkracht is zich bewust van zijn/haar voorbeeldfunctie en van het feit dat de regels op school zoveel mogelijk aansluiten bij de regels die de islam stelt. Welke regels ieder individu in zijn/haar privéleven hanteert, staat op school niet ter discussie.
- ISNO Yunus Emre hanteert in haar aannamebeleid het competentieprofiel dat is opgesteld door de ISBO.
- Van alle medewerkers wordt verwacht dat zij een bijdrage leveren aan de Islamitische vorming van het kind.

- Het personeel wordt periodiek geschoold op het gebied van de islam teneinde uiting te kunnen geven aan de Islamitische identiteit van de school.
- Het personeel dient zich te houden aan de kledingvoorschriften. Voor vrouwen is dat lange, ondoorzichtige, wijde kleding die de lichaamsvormen bedekt. Make-up dient niet opvallend/zichtbaar te zijn. Mannen dragen eveneens wijde kleding die de lichaamsvormen bedekt. Zij dragen geen korte broeken.
- Professionele afstand in de dagelijkse schoolpraktijk:
  - Het lichamelijke contact wordt vermeden met inachtneming van de veiligheid van het kind.
  - Het lichamenlijk contact wordt beperkt tot contact dat pedagogisch verantwoord is, zoals het geven van een handdruk, een aai over de bol of een schouderklopje. Andere vormen van contact zoals masseren is niet toegestaan.
  - In verband met transparantie binnen het schoolgebouw zijn alle lokalen voorzien van een inblikmogelijkheid. De ramen dienen zoveel mogelijk vrij gelaten te worden.
- Op social media accepteert het personeel geen verzoeken van huidige leerlingen van de school.
- Verlof voor de Hady:
  - Dit verlof wordt verkregen in overleg met de locatieleider voor een periode van maximaal 4 weken.
  - Dit kan verkregen worden indien het werk op adequate wijze doorgang kan vinden of door anderen kan worden overgenomen (vervanging).
  - De benodigde verlofdagen voor de Hady kunnen verkregen worden door dit verlof minimaal twee maanden voorafgaande aan de verlofperiode aan te vragen.
  - De eerste week van het Hadyverlof zal door ISNO Yunus Emre worden gerekend als betaald verlof, de rest van de verlofperiode wordt gerekend als onbetaald verlof.
  - Locatieleiders dienen voor hun persoonlijk verlof voor de Hady twee maanden van tevoren met de directeur te overleggen.

2.8 Organisatiestructuur

- De Kenniskring heeft binnen de organisatie een adviserende rol.
- Het BMT is eindverantwoordelijk voor het vaststellen en handhaven van de regels met betrekking tot de identiteit en voor de communicatie daaromtrent.
- De leerkrachten betrekken de Kenniskring Identiteit, indien nodig, bij het kiezen van onderwijsactiviteiten, uitstapjes en de aankleding van het schoolgebouw.
- De Kenniskring Identiteit stelt samen met de ISB'ers een 'checklist identiteit' op die tijdens klassenconsultaties en functioneringsgesprekken gehanteerd zal worden.

2.9 Aankleding schoolgebouw

- Voor de aankleding van het schoolgebouw in Islamitische sfeer wordt een werkgroep opgezet bestaande uit medewerkers.
- De volgende zaken dienen bij de aankleding in acht te worden genomen:
  - De aankleding dient in overeenstemming te zijn met onze Islamitische normen en waarden.
  - Het streven is om Islamitische kunst en zaken die met de thema's en/of de identiteit te maken hebben te etaleren.

2.10 ICT en faciliteiten

- Op het schoolnetwerk is een ruimte ingericht rondom de godsdienstthema's.
- Op de schoolsite zijn smeekbedes, Koranverzen en ander Islamitisch materiaal beschikbaar gesteld dat onder andere thuis gebruikt kan worden.
- Er is een Islamitische bibliotheek ingericht ten behoeve van de kinderen. De boeken kunnen door hen geleend worden en worden in de klassen gebruikt tijdens verschillende thema's.
- Er zijn Islamitische boeken beschikbaar gesteld voor de leeshoeken in de klas.
- Er is materiaal over de islam voor medewerkers ter beschikking gesteld, zodat zij zich kunnen bijscholen en dit als naslagwerk kunnen gebruiken.
- De Kenniskring Identiteit stelt jaarlijks, vóór januari, een begroting op en dient deze in bij de directie.

Nawoord

Het identiteitsbeleid van de school kan alleen floreren als hierop een bepaalde vorm van procesbewaking plaatsvindt. Hierin hebben alle organen van de school, het College van Bestuur (CvB), de directie, het management team, de MZR, de OR de taak te komen tot borging, maar ook tot verdere ontwikkeling van het identiteitsbeleid van de school.

De Kenniskring Identiteit stelt voor dat aan het eind van een schooljaar het beleid geëvalueerd wordt en op basis daarvan bijstelling voor het daarop volgende schooljaar plaatsvindt. Dit omdat er elk schooljaar wel weer nieuwe identiteitsvraagstukken en -behoeften opdoemen. Bij onduidelijkheden en ingewikkelde vraagstukken kan de Kenniskring Identiteit tot nieuwe aanvullende voorstellen komen.

Alle vragen met betrekking tot de inhoud en de toepasbaarheid van het identiteitsbeleid kunnen gericht worden naar de locatieleider die deze vervolgens voorlegt aan de voorzitter van de Kenniskring Identiteit.

Voor de vaststelling van nieuwe verzoeken en/of voorstellen stelt de Kenniskring Identiteit de volgende procesgang voor. De locatieleiders dienen nieuwe voorstellen in bij de Kenniskring Identiteit. Deze worden vervolgens door de kenniskringleden voorgelegd het College van Bestuur. Na bespreking legt het CvB dit als 'voorgenomen besluit' voor aan de MZR waarna dit voorstel, na bespreking - eventueel met aanpassingsvoorstellen - voor vaststelling terug gestuurd wordt naar het CvB.